

ningen, naar et saadant Beviis ikke kan præstieres. Selv i saadanne Tilfælde, som her ere blevene nævnte, hvor der f. Ex. er skrevet i Studsmaalsbogen, at Thyndet har været „studs“, er jeg aldeles forvisset om, at hvis Huusbonden ikke kan føre fuldstændigt Beviis for, at en saadan Paategning indeholder Sandhed, vil han blive dømt til at udslette Paategningen.

Det forekommer mig derfor, at de ærede Talere, der have talt for det foreliggende Lovforslag, have overseet det strenge Ansvar, som ifølge Lovgivningen paahviler Huusbonden for ethvert urigtigt Studsmaal. Saaledes som Loven nu foreligger, kan jeg derfor paa ingen Maade gaae ind paa den. Med den ærede Rigsdagsmand for Dønske Amts 5te Valgkreds (H. M. Petersen) maa jeg ogsaa finde, at det vilde være fuldkommen Uret mod den tjenende Klasse, om man vilde nægte Thyndet at modtage Studsmaal i dets Studsmaalsbog. Det er vistnok ogsaa temmelig betænkeligt at gaae over til de saakaldte løse Studsmaal; det er jo nødvendigt for ethvert Thynde at have Studsmaal; ethvert Thynde, som vil ud at tjene, bliver spurgt om: Hvorledes har dit Forhold været i dine tidligere Tjenester, og de tidligere Tjenester kunne kun sees af Studsmaalsbogen; det vil altsaa absolut, dersom Lovforslaget gaaer igjennem, føre til, at ethvert Thynde skaffer sig Studsmaal, som skrives paa løst Papir. Men jeg troer, at man stærkt vil friste de Paagjældende til at producere uægte Studsmaal, naar man saaledes forbyder at nedskrive selv et godt Studsmaal i Studsmaalsbogen. Ethvert Thynde vil da gaae omkring med en Palle løse Studsmaal i Lommen, og Sikkerheden for deres Ægthed vil vistnok blive meget tvivlsom. Jeg kan derfor paa ingen Maade skjønne, at der er nogen Anledning til at gaae saa vidt, som den ærede Forslagsstiller er gaaet. Om der i det Hele er Anledning til at overlade det til Thyndets fri Afgjørelse, om det vil have Studsmaalet indført i Studsmaalsbogen eller ikke, skal jeg lade staae hen; jeg troer egentlig ikke, at der har viist sig nogen Trang dertil. Jeg troer, at det er Thyndet velbeskjendt, at dersom noget som helst urigtigt Studsmaal er indført i Studsmaalsbogen, ja hvis et Studsmaal er indført, hvis Rigtighed ikke fuldstændig kan bevises af

Huusbonden, saa vil Thyndet finde fuldkommen Forsvar og Opreisning hos Domstolene. Jeg skal imidlertid være mere tilbøielig til at gaae dertil, at man overlader det til en Dverrenskomst mellem Thyndet og Huusbonden, hvorvidt det vil modtage noget Studsmaal i Studsmaalsbogen; men saaledes som Loven foreligger, kan jeg som sagt paa ingen Maade gaae ind paa den.

Justitsministeren: Jeg er meest tilbøielig til at antage, at de Fordele, som bestaae deri, at Huusbonden har Afgang til at indføre sit Vidnesbyrd i Studsmaalsbogen, opveie de Ulemper, som ganske vist kunne være forbundne med den Ret, som den gjældende Lovgivning saaledes tilstaaer ham. Det synes mig aldeles klart, at netop den Afgang, som saaledes er givet Huusbonden til at kunne indføre sit Vidnesbyrd i Studsmaalsbogen, afgiver et særdeles ønskeligt Middel til at befordre og fremkalde et godt Forhold fra det tjenende Personales Side; det kan nemlig ikke være Andet, end at Udsigten for Thyndet til at kunne faae et godt Studsmaal, og Forventningen om, at det, hvis dets Forhold har været daarligt, vil faae et tilsvarende Vidnesbyrd, altid vil blive et virksomt Middel til at fremkalde et godt Forhold fra dets Side. Jeg troer ogsaa, at det for Trebiemand, for hvem der er Spørgsmaal om at fæste Thyndet, altid vil være en særdeles god Veiledning i Studsmaalsbogen at have en Udtalelse fra den tidligere Huusbond. Det er iøvrigt klart nok, at Mange ikke kunne blive staaende derved, men at de, naar de ville have tilstrækkelig Sikkerhed, ville være nøbde til at henvende sig personligt til den forrige Huusbond og hos ham søge den Oplysning, som de maatte ansee for fornøden; men Studsmaalsbogen kommer dog altid til i den Henseende at afgive en god Veiledning. Men jeg er kjender ogsaa fuldt vel, at der ved den bestaaende Lovgivnings Forskrifter kan frembyde sig meget store Ulemper. Saaledes som de forskellige Udtalelser her i Salen have stillet sig idag med Hensyn til det hele Forhold, vil jeg ansee det for overflødigt at gaae ind paa en nærmere Afveining af dets Fordele og Ulemper; det forekommer mig, at de ligge saa